

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 229/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaniach vedených pod sp. zn. 2 To 11/2019 a sp. zn. 1 TdoV 11/2023 a jeho uzneseniam z 26. mája 2020 a 13. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenia právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa rukou písanou ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 15. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 2 To 11/2019 a sp. zn. 1 TdoV 11/2023 a jeho uzneseniami z 26. mája 2020 a 13. mája 2025. Navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie z 13. mája 2025, vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a zakázať najvyššiemu súdu v pokračovaní porušovania jeho základných práv. Požaduje priznať mu aj primerané finančné zadostučinenie 33 333 eur.

2. Zároveň sťažovateľ požiadal o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, dôvodiac svojimi majetkovými pomermi a nedostatkom príjmu, čo však nijako nepreukázal.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracoviska Banská Bystrica (ďalej len „Špecializovaný trestný súd“) sp. zn.

BB-4T/15/2019 z 9. septembra 2019 uznaný vinným zo spáchania zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. b) a d) Trestného zákona, za ktoré mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov so zaradením sťažovateľa na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

4. Odvolanie sťažovateľa proti prvostupňovému rozsudku (ako aj odvolanie prokurátora vtedy Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky) najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 To 11/2019 z 26. mája 2020 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol a následne uznesením sp. zn. 1 TdoV 11/2023 z 13. mája 2025 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol dovolanie sťažovateľa podané z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Porušenie označených základných práv sťažovateľ nachádza v okolnosti, že po tom ako kľúčový svedok [REDAKOVANÉ] odmietol podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku vypovedať na hlavnom pojednávaní pre obavu zo spôsobenia si nebezpečenstva trestného stíhania, Špecializovaný trestný súd podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku prečítal jeho výpoveď z prípravného konania (usvedčujúcej sťažovateľa), a to napriek tomu, že svedok na hlavnom pojednávaní z prezentovaného dôvodu nemohol odoprieť vypovedať, keďže v súvislosti so stíhaným skutkom už bol právoplatne odsúdený schválením dohody o vine a treste a v rámci zásady *ne bis in idem* si trestné stíhanie už privodiť nemohol.

6. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Dieter Wanner proti Nemecku z 23. októbra 2018 (sťažnosť č. 26892/12), v zmysle ktorého svedok, ktorý bol predtým v konkrétnej veci v procesnom postavení obvineného (odsúdeného) nemá právo v tej istej veci odmietnuť vypovedať.

7. Aprobovanie vykonania dôkazu prečítaním výpovede „korunného“ svedka z prípravného konania Špecializovaným trestným súdom na hlavnom pojednávaní namiesto jeho vypočutia uskutočnením výsluchu preto sťažovateľ hodnotí ako svojvoľné, v rozpore s judikatúrou ESLP, s následkom porušenia jeho práva vypočúvať alebo dať vypočuť svedkov podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru, ktorému podľa sťažovateľa odporuje aj samotný § 263 ods. 4 Trestného poriadku.

8. Súčasne takýmto postupom všeobecných súdov bola porušená zásada ústnosti trestného konania podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, právo na kontradiktórny súdny proces a právo na prístup k súdu odopretím spravodlivosti podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Vzhľadom na „benefit“ poskytnutý svedkovi v podobe uzavretia dohody o vine a treste v konaní vedenom vtedy Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 3T/34/2019 (po vylúčení trestnej veci svedka na samostatné konanie 22. júna 2018, pozn.) sťažovateľ považuje [REDAKOVANÉ] za „*spolupracujúceho svedka*“ a v tejto súvislosti bolo obligatórnou povinnosťou vykonať dôkaz – jeho výsluch kontradiktórne a zároveň skúmať použitie tzv. vyvažujúcich opatrení ako zabezpečenie možnosti obhajobe klásť svedkovi otázky, prítomnosť nutnej podpory výpovede aj prostredníctvom iných dôkazov, preskúmanie dohody medzi svedkom a prokurátorom. Pritom „*intenzita prieskumu vyžadovaného vo vzťahu k dôkazu poskytnutého komplicom/svedkom, je priamo úmerná významu výhody, ktorú tento komplic získa výmenou za dôkaz, ktorý poskytne*“.

10. Právne závery ústavného súdu vyplývajúce z rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 343/2022 a I. ÚS 245/2024, ktoré nevyznievajú v jeho prospech, sťažovateľ považuje za „zjavne deformované a dezinterpretované a v harmónii s obdobnými právnymi závermi Najvyššieho súdu SR... pretože právo odmietnuť vypovedať v zmysle § 130 ods. 2 TP, sa svedkovi pred týmto jeho procesným postavením, v procesnom postavení obvineného nepriznáva“.

11. Nevyhnutnosť vypočutia svedka na hlavnom pojednávaní Špecializovaným trestným súdom bola podľa sťažovateľa daná potrebou zistenia objektívnej pravdy, odstránenia zásadných rozporov vyplývajúcich z výpovede svedka urobenej v prípravnom konaní vo vzťahu k iným dôkazom, objasnenia nelogických, iracionálnych skutočností odporujúcich elementárnej logike, objasnenia benefitov získaných dohodou o vine a treste. Všeobecné súdy ani nevyhodnotili vierohodnosť svedka v kontexte jeho odmietnutia vypovedať.

12. V dôsledku odmietnutia svedka vypovedať na hlavnom pojednávaní nemohlo dôjsť podľa sťažovateľa k postupu podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku, t. j. k prečítaniu výpovede svedka z prípravného konania, jej následnému vyhodnoteniu ako dôkazu a z toho vyplývajúcejmu uznaniu viny sťažovateľa a jeho odsúdeniu, ale, naopak, sťažovateľ mal byť oslobodený spod obžaloby.

13. Za takejto situácie nemožno podľa sťažovateľa považovať jeho uväznenie za zákonné. Došlo tak aj k porušeniu jeho základného práva na osobnú slobodu.

14. Napadnuté rozhodnutia najvyššieho súdu sú preto podľa sťažovateľa svojvoľné s následkom odopretia spravodlivosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 2 To 11/2019 a sp. zn. 1 TdoV 11/2023 a jeho uzneseniami z 26. mája 2020 a 13. mája 2025, ku ktorému malo dôjsť akceptovaním postupu Špecializovaného trestného súdu, ktorý na hlavnom pojednávaní podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku prečítal zápisnicu [REDACTED] z prípravného konania po tom, ako tento v procesnom postavení svedka, napriek nesplneniu podmienok, odmietol vypovedať podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku.

16. V prvom rade ústavný súd skúmal, či návrh sťažovateľa spĺňa všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zistil, že sťažovateľ nie je zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu napriek uvedenému nedostatku. Vyhodnotil totiž ústavnú sťažnosť ako obsahovo natoľko zrozumiteľnú, že umožňuje v tejto veci realizovať jej predbežné prerokovanie (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, I. ÚS 71/2021).

III.1. K namietanému porušeniu práv postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 11/2019 z 26. mája 2020:

17. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie označených práv rozhodnutím najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu, ústavný súd poznamenáva, že námietky, pre ktoré sťažovateľ napadol odvolacie rozhodnutie ústavnou sťažnosťou, predniesol v podstate v rovnakom rozsahu aj v dovolaní, o ktorom konal a rozhodoval dovolací súd.

18. V takomto prípade právomoc najvyššieho (ako dovolacieho) súdu poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľa predchádza oprávneniam ústavného súdu, a to vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 *in fine* ústavy („...ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

19. Aj keď dovolanie sťažovateľa bolo uznesením najvyššieho súdu odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, t. j. na neverejnom zasadnutí, bez preskúmania veci, keďže bolo zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, podľa názoru ústavného súdu sa dovolací súd ochrane (aj označených základných) práv sťažovateľa venoval v miere, ktorá splnila všetky atribúty pre naplnenie podstaty, účelu a významu princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda v takom rozsahu, pre ktorý bolo možné prijať záver, že v súvislosti s touto časťou ústavnej sťažnosti existuje dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre jej neprípustnosť.

III.2. K namietanému porušeniu práv postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 TdoV 11/2023 a jeho uznesením z 13. mája 2025:

20. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať

len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

21. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana dostane v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie zákonných ustanovení príslušných procesných predpisov musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru (pozri napr. II. ÚS 63/06).

22. Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Z tohto hľadiska musí všeobecný súd pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov (strán) konania (obdobne napr. III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07). Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej).

23. Naopak, do obsahu uvedených práv nepatrí právo účastníka (strany) konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

24. Z opísaných hľadísk ústavný súd v medziach svojich právomocí vykonal prieskum dôvodov rozhodnutia najvyššieho súdu, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi sťažovateľom namietaných práv zaručených mu ústavou a dohovorom, a teda posudzoval kvalitu odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu a súčasne ústavnú súladnosť interpretácie právnej úpravy, ktorú konajúci súd vo veci sťažovateľa aplikoval, inými slovami, ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia.

25. Podstatná námietka sťažovateľa teda spočíva v tom, že v predmetnej trestnej veci dovolací (a pred ním odvolací) súd akceptoval vykonanie dôkazu Špecializovaným trestným súdom na hlavnom pojednávaní prečítaním zápisnice o výsluchu [REDAKOVANÉ] z prípravného konania postupom podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku, ktorý pred prvostupňovým súdom bez splnenia podmienok omietol ako svedok vypovedať podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku. Túto skutočnosť sťažovateľ v dovolacom konaní subsumoval pod dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, t. j. že rozhodnutie bolo založené na dôkaze, ktorý nebol súdom vykonaný zákonným spôsobom.

26. Najvyšší súd k takto uplatnenému dôvodu v dovolacom rozhodnutí poukázal na svoju judikatúru (rozhodnutia publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 60/2003-1. a 14/2012-1.), v zmysle ktorej osoba, ktorá bola obvinená z účasti na trestnom čine, o ktorom má vypovedať ako svedok, má vždy právo odmietnuť vypovedať podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku, a to aj vtedy, ak sa jej trestné stíhanie už právoplatne skončilo. Jej predchádzajúcu výpoveď je však za danej situácie možné prečítať na hlavnom pojednávaní podľa § 263 ods. 4 Trestného poriadku.

27. Dovolací súd precizoval, že prekážka právoplatne skončenej veci podľa § 2 ods. 8 Trestného poriadku nepredstavuje dostatočnú procesnú ochranu pred nebezpečenstvom (ďalšieho) trestného stíhania pre svedka, ktorý bol právoplatne odsúdený za skutok, o ktorom má vypovedať, keďže výpoveď takéhoto svedka (sama osebe alebo v kombinácii s inými dôkazmi) môže byť dôvodom na obnovu konania podľa § 393 a nasl. Trestného poriadku v jeho neprospech.

28. V tomto prípade nebolo možné podľa najvyššieho súdu vylúčiť vznesenie obvinenia svedkovi za iný trestnoprávne relevantný skutok, ako to konkrétne naznačil už v odvolacom uznesení (svedok sa mal v minulosti živiť páchaním majetkovej trestnej činnosti a veci z nej pochádzajúce mal nosiť na odkúpenie sťažovateľovi).

29. Z kontextu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že práve táto skutočnosť predstavovala moment, pre ktorý nebolo možné postup prvostupňového súdu (konkrétne akceptáciu odmietnutia výpovede svedka podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku) považovať za rozporný so závermi rozhodnutia ESLP vo veci Dieter Wanner proti Nemecku z 23. októbra 2018 (sťažnosť č. 26892/12), na ktorý sa sťažovateľ odvolával už v druhostupňovom konaní a v ktorom ESLP možnosť osoby dovolávať sa práva neusvedčovať seba samu v situácii, ak má vypovedať ako svedok v súvislosti so skutkom, za ktorý už bola právoplatne odsúdená, v podstate podmienil tým, že z konkrétnych okolností vyplýva reálna obava z jej ďalšieho trestného stíhania. Práve podmienka plynúca zo záveru predchádzajúcej vety, ako je zrejmé z namietaných rozhodnutí, splnená bola.

30. Navyše, bez potreby bližšieho rozboru aplikovateľnosti označeného rozhodnutia ESLP na vec sťažovateľa ústavný súd len poukazuje, že v konaní pred ESLP nešlo zo skutkového hľadiska o absolútne rovnakú situáciu. Tamojší sťažovateľ (Dieter Wanner) počas celého trestného konania popieral spáchanie skutku, za ktorý bol napokon odsúdený, a následne, keď mal vypovedať ako svedok v danej trestnej veci na účel usvedčenia ďalších spolupáchateľov tej istej trestnej činnosti, vypovedal nepravdivo (stále trval na tom, že sa skutku nedopustil a že sa v tom čase mal nachádzať na inom mieste), za čo bol následne odsúdený pre krivú výpoveď. Práve v tejto súvislosti sa pred ESLP domáhal ochrany svojich práv s odôvodnením, že bol nútený ako svedok vypovedať vo veci, v ktorej bol odsúdený, a to napriek tomu, že svoju účasť na skutku stále odmietal (ESLP však

aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru v tomto prípade nevzhladol). V aktuálnej veci sa ■■■■■ k spáchaniu trestného činu priznal, ku skutku v prípravnom konaní riadne vypovedal a svojou výpoveďou sťažovateľa usvedčoval. Vnútroštátne právo zároveň umožňovalo, aby takáto výpoveď svedka bola na hlavnom pojednávaní prečítaná. Ide teda o určité skutkové odlišnosti, ktoré z kontextuálneho hľadiska nemožno úplne ignorovať. Avšak podstatným v predmetnej veci zostáva, že na rozdiel od spomenutého prípadu Dieter Wanner vs. Nemecko bola súdmi identifikovaná možnosť stíhania sťažovateľa aj pre iný trestný čin. Pre úplnosť je potrebné na tomto mieste uviesť, že skúmanie a prípadné prehodnocovanie tohto záveru všeobecných súdov je už mimo limitov právomoci ústavného súdu.

31. Dovolací súd zároveň zhrnul, že výklad § 130 Trestného poriadku poskytuje svedkovi vyšší štandard ochrany, a v tejto súvislosti vzal do úvahy, že ak zákon poskytuje ochranu určitému právu jednej osoby, nemôže využitím tohto práva (svedka odoprieť nevykonať) dôjsť k nezákonnému zásahu do práva inej osoby obvineného na obhajobu (odkázal pri tomto svojom závere na svoje uznesenie sp. zn. 1 TdoV 6/2018 z 21. augusta 2019).

32. Uplatnenou judikatúrou najvyššieho súdu tak, ako na ňu odkázal aj v danej veci sťažovateľa (pozri bod 26 odôvodnenia tohto uznesenia), sa pritom ústavný súd už v minulosti zaoberal napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 247/2020 z 30. júna 2020 (na ktoré v konečnom dôsledku poukázal aj samotný dovolací súd), a to s tým výsledkom, že túto akceptoval. Sťažovateľ v aktuálnej veci pritom nepredniesol žiaden taký významný argument, ktorý by primäl ústavný súd odkloniť sa od svojho postoja v tejto otázke a prijať v predmetnej veci iný – opačný záver.

33. Okrem uvedeného je súčasne veľmi dôležité aj zistenie (vyplývajúce z uznesenia najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu na s. 16, ktoré sťažovateľ v tejto otázke žiadnym spôsobom neatakuje a nenamietol to ani v dovolacom konaní), že výsluch svedka ■■■■■ bol v rámci prípravného konania vykonaný v súlade so zásadou kontradiktórnosti a sťažovateľ nijako nespochybnil ani samotnú zákonnosť vykonania tohto výsluchu svedka. Zároveň na hlavnom pojednávaní bola jeho výpoveď prečítaná v prítomnosti obhajcu sťažovateľa, ktorý teda mal možnosť na hlavnom pojednávaní uplatňovať všetky obhajobné práva aj vo vzťahu k predmetnej výpovedi (vyjadriť sa k nej, namietat ju z akéhokoľvek dôvodu a z akéhokoľvek hľadiska už pri jej čítaní na hlavnom pojednávaní), čomu by zodpovedala povinnosť konajúceho súdu s prípadnými námietkami sa zákonne vysporiadať. Za takejto situácie nemožno uvažovať o tom, že by základnému právu sťažovateľa na konradiktórne konanie nebolo učené zadost'. Pre absenciu námietky nezákonnosti výpovede menovaného svedka v prípravnom konaní potom nemá adekvátnu relevanciu ani tá skutočnosť, že prípadne išlo o jediný, resp. rozhodujúci dôkaz o vine sťažovateľa.

34. Ústavný súd za rozhodujúce z hľadiska požadovanej ochrany základných práv sťažovateľa v danej veci v konečnom dôsledku považuje skutočnosť, že k prečítaniu zákonne realizovanej výpovede ■■■■■ z prípravného konania došlo na hlavnom pojednávaní v zmysle platnej a účinnej právnej úpravy (§ 263 ods. 4 Trestného poriadku) za súčasného rešpektovania práva na obhajobu a zásady konradiktórnosti, a preto konanie a rozhodnutie dovolacieho súdu akceptujúce postupy a závery prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nie je možné považovať za nekonformné s garanciami základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

35. Za neopodstatnenú ústavnú sťažnosť považuje aj sťažovateľovu výčitku opomenutia povinností konajúcich súdov, ktoré im vyplývali zo skutočnosti, že v osobe [REDAKOVANÉ] išlo (podľa názoru sťažovateľa) o „*spolupracujúceho svedka*“ (pozri bod 9 odôvodnenia tohto uznesenia), keďže postavenie menovaného svedka ako spolupracujúcej osoby v trestnom konaní v zmysle Trestného poriadku (pozri najmä § 10 ods. 23 a 24 a § 33a) sťažovateľ nijako relevantne nepreukázal a nenasvedčujú tomu ani skutkové okolnosti veci.

36. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci (v danom prípade najvyššieho súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

37. Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu a obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

38. Z toho istého dôvodu [podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť] bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť aj v časti namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru, pretože prípadný neprípustný zásah najvyššieho súdu do týchto označených práv sťažovateľ jednoznačne odvíja (odvodzuje) od porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, k vysloveniu porušenia ktorých však nedošlo, preto nebolo vzhľadom na ich celkové argumentačné prepojenie potrebné vysloviť ani porušenie označených práv.

39. Pokiaľ sťažovateľ v ústavnej sťažnosti stroho naznačil možný rozpor § 263 ods. 4 Trestného poriadku s čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru, ústavný súd sa touto námietkou nezaoberal, keďže tomu zodpovedajúci návrh sťažovateľa úplne absentoval (pozri znenie čl. 127 ods. 5 ústavy).

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu

40. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti; to neplatí, ak je možné ustanoviť právneho zástupcu postupom

podľa osobitného predpisu. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020).

41. V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ako to je aj v predmetnej veci, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Keďže evidentne neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd žiadosti sťažovateľa nevyhoviel (bod 2 výroku uznesenia).

42. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. apríla 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu